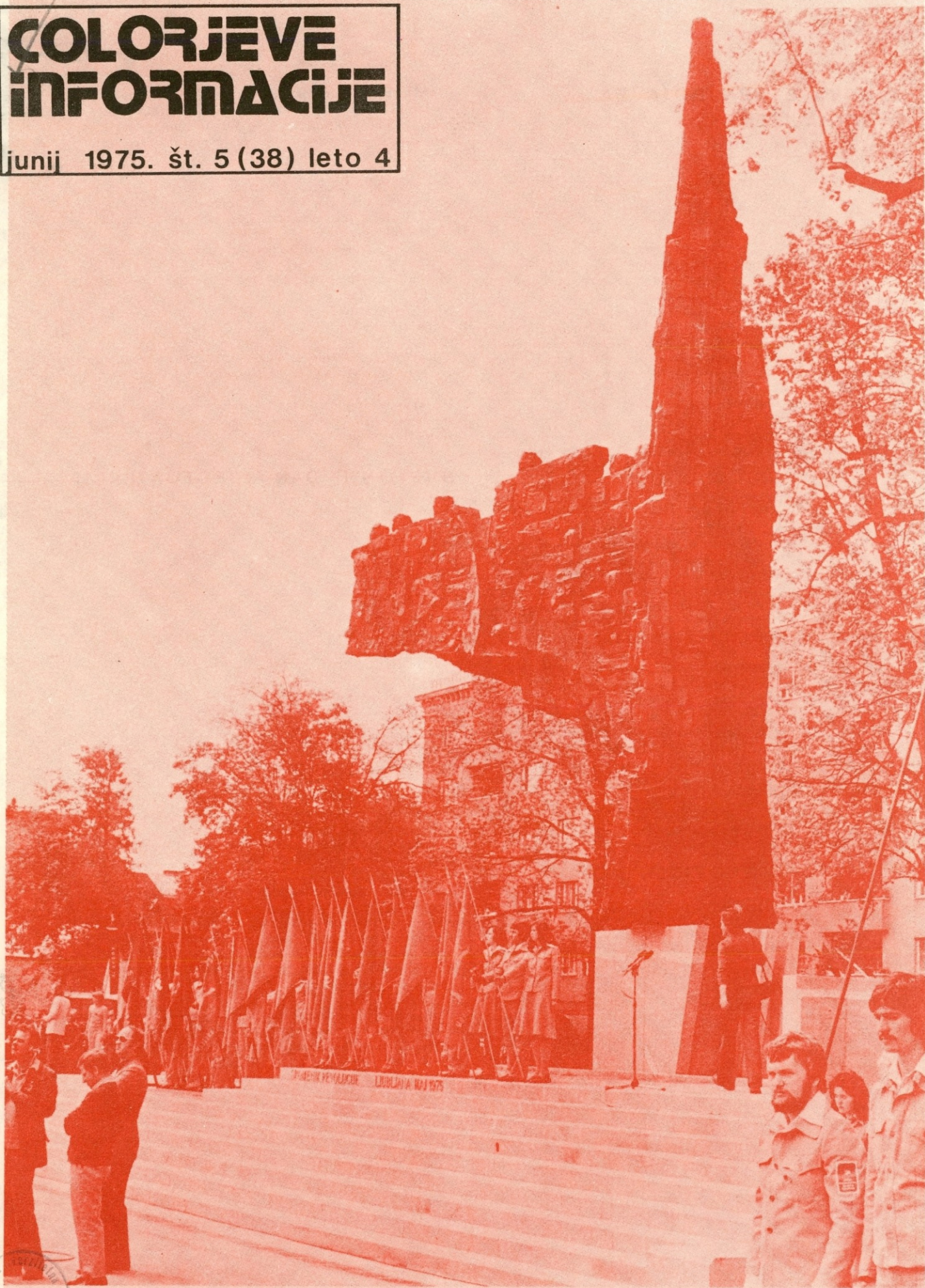

263360

COLOKJEVE INFORMACIJE

junij 1975. št. 5 (38) leto 4

NOVA ETAPA BOJA ZA SOCIALIZEM

V osvobodilni vojni in socialistični revoluciji Jugoslavije od leta 1941 do 1945 smo izbojevali temeljne družbene pridobitve, ki so v celoti opredelile vso povojno in nadaljno smer razvoja države. Že med vojno so se začeli bistveno spreminjati lastniški odnosi, ko so organi revolucionarne oblasti konfiscirali premoženje vojnih zločincev, industrijalcev in veleposestnikov, ki so sodelovali z okupatorjem. Takoj po vojni smo izvedli zemljiško reformo, kmalu nato nacionalizirali zasebna domača in tuja gospodarska podjetja.

V tridesetih povojnih letih se je Jugoslavija družbeno, gospodarsko in kulturno izredno razvila. Iz nekdanje zaostale, tipično agrarne države (kmečkega prebivalstva je bilo pred vojno več kot 80%) je zrasla v srednje razvito industrijsko državo.

Vsi ti rezultati v materialnem in družbenem razvoju države so delo delavskega razreda in delovnih ljudi Jugoslavije, ki so jih dosegli z velikanskim trudom in odpovedovanjem pod vodstvom revolucionarne avantgarde, Zveze komunistov Jugoslavije. "Te rezultate smo dosegli v sistemu samoupravljanja, ki so ga delavci sprejeli kot svojo neodtujljivo revolucionarno pridobitev, zavedajoč se, da jim edino to zagotavlja, da si kot svobodni in enakopravni proizvajalci in ustvarjalci s svojim delom sami ustvarjajo boljše življenjske pogoje." (Tito na X. kongresu ZKJ, 1974).

Z novo ustavo SFRJ, ki smo jo sprejeli v začetku lanskega leta, je Jugoslavija stopila v novo etapo boja za socializem, z namenom, da popolnoma zagotovi odločilno vlogo delavskega razreda in združenega dela na vseh področjih družbenega, političnega in gospodarskega življenja države.

(Iz članka tovariša Staneta DOLANCA)

NAJBOLJ MNOŽIČEN POHOD DOSLEJ

Letos, ob praznovanju 30-letnice osvoboditve, se je ob žici okupirane Ljubljane kar trlo ljudi. Manifestativna pohoda, takó imenovana pohoda "po poteh tovaristva in spominov", sta bila dolga pet oziroma deset kilometrov.

Tega zadnjega, desetakilometerskega smo se udeležili tudi "colorjevci". Bilo nas je okoli 60, kar lepo števalo, kajne?

Na dan pohoda smo se zbrali pred Colorjem v Medvodah ob 5,30 uri, od koder so nas trije kombiji zvozili v Ljubljano v Njegoševo ulico, kjer je bil start. Kombiji so bili okrašeni z zastavami, mi pa smo imeli colorjeve kape.

S starta smo krenili nekako ob pol osmih. Bilo je vroče, toda na cilj smo vsi prispeli brez težav. Čeprav je bila prva pomoč ob progi skrbno organizirana, je colorjevci nismo potrebovali. Bili smo dobre volje, saj je bila dolga pot kaj hitro za nami.

Ko smo dobili spominske značke pohoda, smo si v parku na Trgu osvoboditve nekoliko oddahnili. Nato smo prisostvovali proslavi in odkritju spomenika na Trgu revolucije.

Po proslavi pa smo jo najbolj "zagnani", z zastavami na čelu, ubrali peš do Mednega.

Po kratkem počitku smo se nato razšli polni doživetij in si obljubili, da se nas bo naslednje leto pohoda udeležilo še več.

SVETOVNI DAN RDEČEGA KRIŽA

Svetovni dan Rdečega križa je letos posvečen eni najtradicionalnejših dejavnosti Rdečega križa - dajanju pravočasne pomoči prizadetim v nesreči.

Kaj je s človekom v takšni situaciji? - Človek kot posameznik se v katastrofi čuti nemočnega, če ve, da mu ne bo mogel nihče pomagati. Tu pa se pokaže možnost za združeno in učinkovito delovanje s pomočjo sile, kakršna je Rdeči križ.

Rdeči križ Jugoslavije je s svojim delom, z vzgojo kadrov, s pripravami za morebitne elementarne in druge množične nesreče, z mobilizacijo svojega članstva, aktivistov in preostalih sodelavcev, z aktiviranjem in uporabo svojih rezerv takrat in tam, kjer je človeku najpotrebnejše, pridobil velik ugled med občani naše dežele.

V mednarodnem načrtu je bil Rdeči križ Jugoslavije med prvimi, ki so si prizadevali, da v okviru svojih možnosti prizadetim dajo hitro in učinkovito pomoč. Prav tako je cenil pomoč, ki so jo našim narodom ob katastrofah izkazovale organizacije Rdečega križa iz inozemstva.

Ob letošnjem svetovnem dnevu Rdečega križa z geslom "pravočasna pomoč" izreka skupščina Rdečega križa Jugoslavije toplo zahvalo vsem članom in aktivistom Rdečega križa, vsem občanom naše dežele, ki žrtvujejo del svojega časa, sredstev in znanja, pa tudi del samega sebe, in s tem pomagajo uresničevati plemenite cilje in naloge Rdečega križa v samoupravni socialistični družbi.

OTROŠKI DODATEK V LETU 1975

Skupščina zveze skupnosti otroškega varstva SR Slovenije je na seji, dne 4.4.1975, sprejela sklep o višini otroškega dodatka in dohodninskih pogojih za leto 1975 (Ur. list SRS, 10/75).

Po tem sklepu ima pravico do otroškega dodatka:

1. - 200 din prvi otrok
- 320 din vsak naslednji otrok, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, manjši od 900 din mesečno na družinskega člana;
2. - 180 din prvi otrok
- 270 din vsak naslednji otrok, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, od 900 do 1.200 din mesečno na družinskega člana;
3. - 140 din prvi otrok
- 200 din vsak naslednji otrok, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, od 1.200 do 1.600 din mesečno na družinskega člana;

4. - 100 din prvi otrok
- 150 din vsak naslednji otrok, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, od 1.600 do 1.800 din mesečno na družinskega člana.

Pri ugotavljanju opravičenosti do otroškega dodatka se upošteva osebni dohodek iz delovnega razmerja, izplačan v letu 1974 in vsi dohodki, ki se obravnavajo kakor osebni dohodki, dohodek iz kmetijske dejavnosti se upošteva v trinajstkratnem znesku katastrskega dohodka.

V celotni dohodek družine se ne upošteva:

- dohodek od dela preko polnega delovnega časa po 27. členu zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in delovnih razmerjih delavcev in zasebnih delodajalcev (Ur. list SRS, 18/74);
- dodatek na nočno delo;
- dodatek za delo na dan državnega praznika;
- nagrada ob delovnem jubileju;
- odpravnina ob upokojitvi;
- štipendija;
- vajeniška nagrada.

Pravico do posebnega dodatka imajo:

- težje telesno ali duševno prizadeti otroci 105 din mesečno;
- otroci, ki imajo samo enega hranilca, 60 din mesečno.

Pri ugotavljanju upravičenosti do otroškega dodatka občanom, ki prejemajo posebne dodatke, se število družinskih članov poveča za 0,5.

Občani, ki prejemajo otroški dodatek po predpisih, ki so veljali na dan 31.12.1974, morajo predložiti dokazila o upravičenosti do otroškega dodatka in posebnega dodatka po tem sklepu najpozneje do 25. aprila 1975 v izplačilnem oddelku, sicer se jim s 1. majem 1975 ustavi izplačevanje otroškega dodatka.

Od 1.5.1975 dalje bodo organizacije združenega dela izplačevale otroški dodatek le tistim občanom, za katere bo s posebno odločbo, na podlagi 2. odst. 33. člena zakona o družbenem varstvu otrok ... (Ur. list SRS, 18/74) in sklepa skupščine zveze skupnosti otroškega varstva SR Slovenije o višini otroškega dodatka in dohodkovnih pogojih za leto 1975 (Ur. list SRS, 10/75) priznana pravica do otroškega dodatka v letu 1975.

PRAVICA DO OTROŠKEGA DODATKA IN DELOVNA DOBA

Za uveljavitev pravice do otroškega dodatka ni več potrebna 6-mesečna neprekinjena delovna doba. Občan pridobi pravico do otroškega dodatka ob izpolnjevanju vseh ostalih pogojev s 1. dnem naslednjega meseca potem, ko se zaposli.

POSVET O GLASILIH DELOVNIH ORGANIZACIJ

Po najnovejših podatkih izhaja v Sloveniji 386 glasil delovnih skupnosti s povprečno mesečno naklado 660 tisoč izvodov ter skoraj 200 občasnih internih biltenov. Zaradi take množine teh glasil sta sektor za obveščanje in politično propagando republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in delavska univerza "Tomó Brejc" v sodelovanju s komisijo za obveščanje obalnega sveta Zveze sindikatov Slovenije v Kopru pripravila od 28. do 30. aprila v Piranu posvetovanje "Glasilo delovnih skupnosti v medsebojnem obveščanju delavcev na delegatskih osnovah."

Osnovni namen posvetovanja je bil oceniti vključevanje glasil in biltenov delovnih skupnosti v delovanje sindikatov in zveze sindikatov ter poudariti njihov pomen pri uresničevanju sklepov 8. kongresa ZSS in 7. kongresa ZSL. Hkrati so osvetlili tudi obseg, domet in odmevnost glasil delovnih skupnosti na Slovenskem.

Posvetovanja se je udeležil tudi urednik našega glasila tov. Franci Rozman.

TROŠIMO, ČESAR NIMAMO

Jugoslovani velikokrat ponosno govorimo o tem, da veliko porabimo. Še več, vse trošimo z zadovoljstvom in se potem razlikujemo od nekaterih "bolj skopih" (beri: bolj razvitih) narodov. Na žalost je v tem veliko resnice. Neizprosna statistika pa ima svojo resnico: njeni podatki kažejo, da v bolj razvitih državah porabijo več mesa, sadja, zelenjave in mleka kot pri nas in da več denarja porabijo tudi za obleko in opremo stanovanja, za avtomobile, da o zadovoljevanju kulturnih potreb sploh ne govorimo. Razlika je le v naslednjem: razviti trošijo v glavnem tisto kar imajo, mi pa v glavnem tisto, česar nimamo.

V prizadevanju za večjo produktivnost je odločilnega pomena odnos do družbene lastnine. Sindikati bomo dajali pobude za take sisteme delitve osebnih dohodkov, ki bodo spodbujali interes delavca za vse oblike varčevanja od drobnih prihrankov pri materialu, orodju in času, do tistih oblik varčevanja, ki se izražajo v investicijskih, tehnoloških in drugih celotnejših organizacijskih rešitvah.

(8. kongres Zveze sindikatov Slovenije)

Sindikati bomo delovali pri razvijanju samoupravnih interesnih skupnosti za področje znanstveno-raziskovalne dejavnosti in se zavzemali za večjo načrtnost in povezanost raziskovalne dejavnosti z nadaljnjim gospodarskim in družbenim razvojem. V načrtovanju znanstveno-raziskovalnega dela se bomo zavzemali zlasti za raziskave, ki bodo neposredno vplivale na modernizacijo proizvodnje, povečanje produktivnosti in izboljšave delovnih in življenjskih razmer zaposlenih.

(8. kongres Zveze sindikatov Slovenije)

NAŠI JUBILANTI

Na svečani seji delavskega sveta, ki je bila v sejni sobi stare tovarne 28. aprila 1975, so dolgoletni sodelavci našega podjetja prejeli nagrade in sicer:

Za 30 let:

1. Alojzija Zajc
2. Pavel Kavčič

Za 20 let:

1. Anton Drešar
2. Dominik Košir
3. Brigita Srša
4. Marija Tome

Za 10 let:

1. Anton Alič
2. Miloš Gabrijel
3. Jože Gortnar, dipl. ing.
4. Dušica Hribar
5. Alojz Izlakar
6. Jože Jenko ml.
7. Miroslav Kovačec
8. Borisav Lazič
9. Vilma Meglič
10. Jože Muren
11. Albin Rogelja
12. Miroslav Zidar
13. Janez Zorman

Čestitamo!

3
20 let zvestobe - Marija Tome ...

4
in Dominik Košir ...

1
Nagrada za 30 let zvestobe - Slavko Zajc ...

5
S svečane seje delavskega sveta je delegacija odnesla
lovorov venec in ga položila na spomenik padlim čla-
nom našega kolektiva ...

2
in Pavel Kavčič ...

6

Srečanje starejših sodelavcev je minilo v prijetnem
vzdušju ...

Foto: Izidor Traven

KRVNI PRITISK

Raziskave so pokazale, da je med desetimi pacienti, ki so zboleli za infarktom, najmanj sedem od osem takih, ki imajo zvišan krvni pritisk. Da bi bralci lažje sami nadzorovali svoje zdravje, objavljamo tabelo normalnega krvnega pritiska po letih in spolu, kakršno bodisi v celoti ali nekoliko spremenjeni obliki uporabljajo kardiologi v raznih tujih državah in tudi pri nas.

Leta	Zgornji pritisk (sistolčni)	Spodnji pritisk (diastolični)
Moški		
20 - 24	105 - 140	62 - 88
25 - 29	108 - 140	65 - 90
30 - 34	110 - 145	68 - 92
35 - 39	110 - 145	68 - 92
40 - 44	110 - 150	70 - 94
45 - 49	110 - 155	70 - 96
50 - 54	115 - 160	70 - 98
55 - 59	115 - 165	70 - 100
60 - 64	115 - 170	70 - 100
Ženske		
20 - 24	100 - 130	60 - 85
25 - 29	102 - 130	60 - 86
30 - 34	102 - 135	60 - 88
35 - 39	105 - 140	65 - 90
40 - 44	105 - 150	65 - 92
45 - 49	105 - 155	65 - 96
50 - 54	110 - 165	70 - 100
55 - 59	110 - 170	70 - 100
60 - 64	115 - 175	70 - 100

ŠKODLJIVO KAJENJE

Kajenje je človekova navada, ki se je nauči in pridobi prav tako kot vsake druge življenjske navade, pri tem pa veljajo iste zakonitosti teorije učenja. Od poskuševalca začetnika, ki vzame prvo cigareto v roke in se počuti že odraslega med kadilci, k temu pa se pridruži še fizično ugodje in čez čas imamo že kar strastnega kadilca. Tako si je mlad človek osvojil navado, ki jo ponavlja dan za dnem. Zanimivo je celo to, da čim dalj časa človek kadi in čim večje količine tobaka vsak dan "uniči", ne glede na stroške, toliko težje se bo tej "ljubki" navadi odrekel. V vsaki družbi velja kajenje za povsem nekaj navadnega, kjer se nekadilec že kar slabo počuti in potrtega obraza išče sveži zrak v zakajenih prostorih. Kajenje ni samo pravica moških, če jih primerjamo z mladimi, enako pravico imajo ženske. Nekateri celo ugotavljajo, da je med kadilci čedalje več mladih žensk z "dobrimi" navadami kajenja. Niso redke družine, v katerih kadijo vsi od kraja, otroci, mladina, žena, oče, stari starši.

Tako kaže, da imata dom in šola velik in pomemben vpliv na odnos do kajenja. Starši kadijo vpricho otrok, učitelji in profesorji v šoli prav tako kadijo, v lokalih so kadilci v večini, na mnogih sejah in konferencah "živimo" v slabem zraku in večkrat komaj čakamo na zaključno besedo. Taka so pač dejstva in moč

BARVNA METRIKA ING. BAŠ MARJETA

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

OBIČAJNE BARVNE RECEPTURE IN RECEPTURE S POMOČJO RAČUNALNIKA

Barvne nauke in metode barvnih meritev so v tehniki dolgo časa zanemarjali. Ko pa so se na nekaterih področjih pojavili prvi uspehi, se je posebno v zadnjih letih, slika močno spremenila. Vedno bolj uporabljamo v tehniki barvno merske aparature in zelo mnogo znanstvenikov se ukvarja z barvnimi nauki in barvnimi meritvami, v novejšem času pa celo z računalniško tehniko.

Barvna receptura predstavlja razmerje mešanja barvil, oz. pigmentov, ki so potrebni za izdelavo želene barve. Danes sicer še vedno izdelujejo barvne recepture konvencionalno z izkušenimi koloristi. Ta način posredovanja barvne recepture je v principu zelo enostaven postopek. Že vsak otrok je zmešal iz modre in rume ne zeleno in si s tem nevede pridobil empirično znanje subtraktivnega barvnega mešanja, ve pa tudi, da z dodatkom rdeče tej dobljeni zeleni dobi umazano rjavo ali celo črno.

Kaj pa dviguje kolorista nad igro otroka?

1. hitrost in natančnost, s katero ponovi predloženo barvo,
2. detajlirano znanje kolorističnih lastnosti asortimenta barvil in pigmentov, znanje pokrivnosti, pristnosti, cene ugodnih kombinacij, določene zvijače pri niansiranju, itd. Te sposobnosti pa dozoriijo šele v letih in desetletjih.

Svet pa postaja vedno bolj pisan in vedno več predmetov za vsakodnevno uporabo je obarvanih. Zato je tudi potreba po koloristih vedno večja in ponudba komaj še hodi v korak s povpraševanjem. Ampak tudi za izkušene koloriste postaja snov vedno bolj komplicirana, pojavljajo se vedno nove tehnike in na trg prihaja vedno več novih barvil in pigmentov z najrazličnejšimi lastnostmi. Celo na področju plastičnih mas ima posameznik še komaj pregled nad razvojem v takem merilu, da postavljene naloge optimalno rešuje. Zato se nova generacija koloristov ne more več samo oklepiti svojih oči in "spominsko" spravljenih izkušenj. Vizualne sposobnosti moramo izpopolnjevati z barvnimi aparaturami, še bolje je jih celo nadomestiti. Spomin in inteligenca pa najdeta v elektronski obdelavi podatkov (EDV) ali v kompjuterju ustrezno podporo.

Čisto na kratko si oglejmo posebnosti konvencionalne barvne recepture. Princip barvnega izračuna obsega dve fazi:

1. posredovanje prvotnih receptov za ponovitev danih predlogov,
2. korektura recepta, oz. niansiranje minimalnega odstopanja ponovitve, približanje k predlogu v mejah tolerance.

Prvo recepturo izdelamo v laboratoriju. Delo kolorista je, da oceni na osnovi barvne predloge in vpraša po izkušnjah v svojih možganih vnesenih barvnih kombinacij, po katerih naj bi ponovil predlogo. Pri tem že upošteva cene posameznih komponent, njene pristnosti in druge tehniško uporabne detajle. To je najvažnejši in najbolj zahteven korak, ki vodi k prvemu predlogu recepta. Po navodilih zmešamo osnovne barvne mešanice, zmes nabrizgamo na ploščo za primerjavo z barvno predlogo. Pri negativnem izidu vizualnega vprašanja spremenimo barvni predlog in če je potem v redu, damo tako dobljen recept v obrat. Obrat pa tudi dobi uspešno izvedeno ponavljanje kot predlogo za vizualno kontrolo proizvodnje.

V proizvodnji poteka produkcija analogno kot v laboratoriju. V glavnem dobimo proizvod, ki ni v mejah dopustne tolerance, to pa predvsem zaradi razlik pri sami obdelavi pigmentov - mehanske zahteve z obratnimi stroji napram laboratorijskim, spremenjeni pogoji dispergiranja in pa drugi tehnični pogoji. V proizvodnji poteka niansiranje s postopnim približanjem dani predlogi, dokler končno ne dobimo produkta, primerne za prodajo. Prvi receptor mora biti tudi nianser, od obratnega nianserja pa ne zahtevamo osnovnega znanja prvega receptorja, vendar pa določen občutek za možnosti odstranitve določenih barvnih neso glasij.

Pod določenimi pogoji ostanejo proizvodne naprave kot kadi, mešala itd. ure in dneve blokirani, dokler ne dosežemo željene nianse; čas čakanja, ki pa zelo veliko stane. Klorist je svoje delo opravil, ko je oddal predlog v obrat. Obratni nianser pa je vsakokrat obremenjen, ko je ponovno naročeno blago istega barvnega tona, ker je vsak proces proizvodnje podvržen določenim nihanjem - surovine in polproizvodi, iz katerih mora napraviti nove šarže.

Kolorist ne sme spadati med 10% barvno slepih ljudi. Njegov delovni prostor naj ima okna proti severu, saj nam je že poznano, da videz barve močno zavisi od spektralne sestave osvetljevalne svetlobe. Od severa vpadna svetloba še najmanj niha v svoji spektralni sestavi. Direktna sončna svetloba je relativno rumena v primerjavi z zenitno nebesno svetlobo. V oblačnih

dneh, pozimi in v večernih urah dnevna svetloba ne daje dovolj svetlosti za dobro ocenjevanje ali pa sploh ne. Takrat uporabljamo svetila, najbolj so v rabi Xenonove visokotlačne svetilke. Stene prostora za ocenjevanje naj bodo svetle in ne pisane. Poudariti je še treba, da si razumen kolorist postopoma gradi kartoteko z vsemi obdelanimi problemi, kjer smiselno uredi barvne vzorce in recepte. Ko pride novo naročilo, najprej poišče v svoji kartoteki, če je že bil tak primer.

Morda najde zelo podobno barvo, ki jo mora samo malenkostno spremeniti. Seveda pa ne sme najprej ure in ure iskati. V kartoteki mora biti sistem, da je čas iskanja še v dopustnih mejah. Nesistematične zbirke receptov nimajo pravzaprav nobene vrednosti. Kot ureditveni sistem lahko služi sistem po DIN 6164 barvne karte ali Munsell sistem, kjer so barve urejene glede na barvni ton, nasičenost in stopnjo temnosti. Na 24 listih barvnih tonov po DIN 6164 atlasa narašča nasičenost z leve proti desni, od zgoraj navzdol pa stopnja temnosti. V posebni omari naj ima vsak od 24 barvnih tonov svoj predal, povečamo ga lahko za nadaljnje rjave in sive tone. V vsakem predalu imamo spredaj nenasičene, zadaj pa nasičene barvne tone. Vzorce so oštevilčeni, tako, da lahko v posebni recepturni knjigi najdemo k vsaki številki za različne materiale in barvne snovi vedno hitro recepte in najvažnejše druge podatke o lastnostih.

Kolorist mora vedno stremeti za tem, da poda svoj predlog s čim manj komponentami. Običajno je to možno izvesti z dvema obarvanima pigmentoma, enim belim in enim črnim. Če pa je potrebno še nadaljnja obarvana komponenta, praviloma to pomeni, da je ena od primarno izbranih obarvanih komponent neprimer-na.

Večkrat si hoče kupec zagotoviti svoje potrebe za določen proizvod pri dveh ali večih dobaviteljih. Takrat pa postane vprašanje metamerije lahko zelo pereče in povzroča dobaviteljem prave glavobole. Če s poskušanjem različnih kombinacijskih možnosti dobimo samo metamerne ponovitve, se moramo poslužiti kemične analize (določitev Pb, Cr, Cu, Cl, Br, Ir - spekter). Najbolj enostavno pa problem rešimo z ugotavljanjem refleksijske krivulje v vidnem spektru, kjer kvalitativno odčitamo pigmentacije.

Predlog recepture pa ne obsega samo razmerja mešanja posameznih pigmentnih komponent, temveč tudi višino pigmentacije, to je celotno vsebnost pigmenta

v mešanici ob upoštevanju zahtevane pokrivnosti. Samo če pogoji dela v laboratoriju ustrezajo onim v obratu, lahko recept zadovolji tudi v obratu, zato je najboljši isti način priprave pigmentov v laboratoriju in obratu. Tudi vzorčna površina vpliva na ponavljanje. Zato je priporočljivo, da imata predloga in ponovitev npr. visoki sijaj (če je le mogoče), ker obstajajo med svilenim mat, mat in raskavimi površinskimi strukturami tekoči prehodi, ki pa jih zelo težko reproduciramo. Glede na zahtevo pa lahko po tem predlogu in ponovitev spravimo na isti površinski karakter. Nikoli pa ne smemo za niansiranje uporabljati pigmentov ali past, ki jih originalni recept ne vsebuje. Če je npr. rumeno zelena barva prerumena, je ne smemo niansirati z modro, če v originalnem receptu izhajamo iz zelene. Ravno tako ne smemo niansirati olivne (narejene iz rumene, nekoliko oksidno rdeče in črne) z zeleno, če ni dovolj zelena; znižati moramo vsebnost rdeče, kar pa pomeni zvišanje vsebnosti rumene in črne. V nasprotnem primeru bi nastopila metamerija. Pri danih pogojih bi sicer res lahko z malenkostnim dodatkom zelene neskladnosti hitreje in ceneje odstranili, vendar pa samo z rizikom reklamacije s strani kupca.

BARVNE RECEPTURE S POMOČJO RAČUNALNIKA

Barvni izračun receptur (FRB = Farbreceptberechnung) s pomočjo računalnika ali splošno s pomočjo EDV nadomešča pač glede na velikost razpolagajoče računske naprave, oz. glede na popolnost računskega programa znatna dela opisana v prejšnjem poglavju. FRB lahko torej prevzame dejanske funkcije kolorista pri posredovanju množinskega razmerja barvil in pigmentnih komponent barvnega recepta in celo, v določenem obsegu, pri sami izbiri pigmentov. Če obstajajo barvne difference med predlogo in ponavljanjem, prevzame računalnik tudi korekturo receptov.

Pri FRB v principu obstojata dve delitvi delovnega območja:

1. Prvi izračun recepta
2. Korektura recepta

V obeh točkah pa nastopi namesto empirije matematična obdelava fizikalno objektivno posredovanih spoznavnih podatkov barvil (K in S). Za vsak pigment, ki ga v podjetju uporabljamo, moramo imeti najprej te spoznavne podatke. Pripraviti moramo umeritvena obarvanja pigmentov in jih spektralno fotometrično zmeriti. Spektralni fotometer je torej nujen del osno-

Pri uvajanju novih postopkov se vedno javljajo vprašanja: kaj nam to sploh doprinese, kako se obrestuje naložen kapital, ki v primeru FRB prav gotovo ni majhen? Glede na vloženi komfort, moramo vložiti 160.000 do 500.000 DM, da lahko FRB razumno izvajamo. Kadrovska zasedba se ne reducira, nasprotno brez kvalificiranega in barvno metrično izšolanega kadra je vsak strošek za mersko napravo in računalnik zavrženi denar. Kje nam torej ta sistem koristi?

Navedimo le nekaj izkušenj podjetij, ki že uporabljajo FRB:

1. Po uvajalnem času (1-2 leti) dosežemo ob isti kadrovski zasedbi barvnega laboratorija z FRB znatno več prvih receptov kot pri konvencionalnem načinu dela.
2. Niansiranje v obratu je hitrejše, proizvodne naprave so boljše izkoriščene, saj zmanjšamo čas stanja.
3. Kvaliteta barvnih ponovnih naročil je boljša, metamerna obarvanja se zmanjšajo, reklamacije glede nians so izjemne.
4. Asortiment pigmentov zmanjšamo na 20-30 primerkov - stroški skladiščenja so manjši.
5. Z upoštevanjem pokrivnosti pigmenta, ki so podani skupaj z barvno metričnimi napravami, rezultira tudi prihranek pigmentov.
6. Zaradi potrebne barvno metrične kontrole kvalitete surovin in polproizvodov (sicer je FRB preveč negotova) pride do pospešenega poteka proizvodnje, povratki v podjetju samem so redki.
7. Obratno osebje je prisiljeno k dobremu delu zaradi objektivne kontrole kvalitete.

ZAKLJUČEK

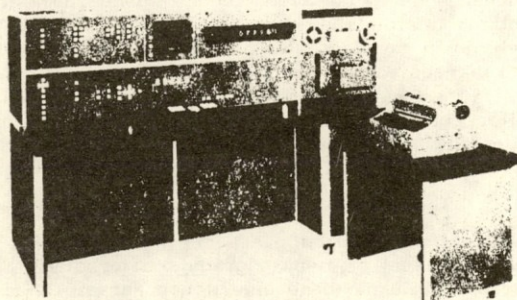
Članek je skušal prikazati kratko in poenostavljeno razvoj in delo človeštva na področju barvne metrike. Znanost in industrija sta bili stimulirani pri tem delu z osnovno željo oblikovati, obarvati industrijske izdelke po želji potrošnika estetsko, kvalitetno in racionalno.

Avtor: Marjeta Baš, ing.

LITERATURA

Dr. Ludvig Gall:	Farbenmetrik auf dem Pigmentgebiet.
Werner Schultze:	Farbenlehre und Farbmessung: Springer Verlag Berlin, New York 1966.
W.D. Wright:	The measurement of Colour: Adam Hilger LTD, London 1969.
W. Schultze:	Grundlagen und praktische Anwendung der Farbenmetrik: Farbe und Lack.
H. Kittel:	Pigmente, W.V.A. Stuttgart 1960.
Dr. Ludvig Gall:	Farbrezeptvorausberechnung - Stand der Technik: Farbe und Lack, 1974.

vne opreme in nam posreduje od valovne dolžine odvisne refleksijske vrednosti $R(\lambda)$ meritvenih obarvanj, iz katerih izračunamo pigmentno specifične optične razpoznavne podatke $K(\lambda)$ in $S(\lambda)$, nadalje refleksijske krivulje predloge, na osnovi katerih pa s primerjavo z refleksijskimi krivuljami umeritvenih obarvanj lahko ugotavljamo identiteto vsebovanih pigmentnih komponent. Za korekturo receptov pa zadošajo že znatno cenejše tribočne aparature. Nabavna cena za FRB potrebno računsko napravo se giblje med 60.000 in 100.000 DM. Uporabljamo lahko tudi cenejše, manjše, tako imenovane namizne računalnike, s tem pa seveda zelo naraščajo zahteve na zaposlene; saj bi lahko v ekstremnem primeru, z veliko izgubo časa, FRB izvajali tudi na logaritmičnem računalu. Za FRB je zelo primeren Comic II prosto programiran računalnik s specialno "nadarjenostjo" za FRB, ki lahko vkalkulira tudi svetlobno sevanje (slika 49).

Slika 49.
Comic II.

Oglejmo si še čisto na kratko fizikalne in računske osnove pri računalniški obdelavi podatkov. Teorija Kubelka in Munk opisuje povezave med absorbcijo in sevanjem na eni strani in stopnjo refleksije oz. stopnjo transmisije obarvanih snovi na drugi strani ter uporablja kot merilo za absorpcijo absorpcijski koeficient K , za sevanje pa koeficient sevanja S . Pri vsaki valovni dolžini velja torej povezava med stopnjo refleksije in veličinama K in S .

$$F \equiv \frac{K}{S} = \frac{(1 - R)^2}{2R}$$

in te enačbe izračunamo R :

$$R = 1 + \frac{K}{S} - \sqrt{2 \frac{K}{S} + \left(\frac{K}{S}\right)^2}$$

V neki mešanici različnih pigmentov pa se ponasajo absorpcijske in razpršilne konstante aditivno, torej velja:

$$\frac{K}{S} \text{ mešanice} = \frac{\sum c_i \cdot K_i}{\sum c_i \cdot S_i}$$

c_i = koncentracija i -te komponente

K_i in S_i = specifična pigmentna koncentracija teh komponent.

Izračun barve neke mešanice, katere $K_i(\lambda)$, $S_i(\lambda)$ in c_i poznamo, je po zgornjih enačbah sicer precej enostaven, hkrati nam pa morajo mešanice mnogo časa (K/S) ležati v območju vidnega spektra med 400 my in 700 my; preračunati moramo na vsakih 10 my, to je na 31 mestih, dobimo torej 31 refleksijskih vrednosti - to je refleksijsko krivuljo mešanice in z metodami barvne metrike vrednosti za X , Y in Z in željen videz računske mešanice.

V FRB pa postavimo nalogo obratno. Poznane so $(K/S)_\lambda$ predloge in s tem tudi mešanice, ki jo želimo napraviti. Da lahko izračunamo neznane c_i vrednosti (koncentracije posameznih komponent pigmentov), moramo poznati vrednosti za $K(\lambda)$ in $S(\lambda)$. Najprej moramo dobiti vrednosti za optični pigmentni konstanti K in S . Z vsakim pigmentom si pripravimo v določeni predelovalni tehniki za podan vezivni sistem, umeritvene barve in to z mešanjem z belo v razmerju 1:5, 1:10, 1:50 in 1:200 (g obarvane : g bele), z mešanjem s črno v razmerju 1:20, 1:100 in 1:500 (g črne : g obarvane) in s pripravo čistega, polnega tona, ki ne vsebuje niti bele niti črne. Uporabljena razmerja mešanj z belo se ravna po barvni jakosti, mešanja s črno pa po sposobnosti sevanja obarvanega pigmenta. Na primernih aparataturah zmerimo refleksijske krivulje umeritvenih barv. Za izračun optičnih pigmentnih konstant K in S pri različnih valovnih dolžinah pa se poslužimo že poznane enačbe:

$$F \equiv \frac{K}{S} = \frac{c_1 \cdot K_1 + c_2 \cdot K_2 + \dots + c_n \cdot K_n}{c_1 \cdot S_1 + c_2 \cdot S_2 + \dots + c_n \cdot S_n}$$

Poznamo K/S in tudi koncentracije c_i , iščemo pa K + S . V FRB mnogokrat računamo samo na 16 valovnih dolžin, zaradi pomanjkanja spominske kapacitete uporabljenih računalnikov. Za belo mešanico na kratko označimo belo (W = Weiss), za obarvano pigmentno pripravo pa okrajšano pisano (B = Bund), zato velja za umiritveno barvanje belega in obarvanega odnos:

$$\left(\frac{K}{S}\right)_{W,B} = \frac{C_B \cdot K_B + C_W \cdot K_W}{C_B \cdot S_B + C_W \cdot S_W}$$

$$C_W = 1 - C_B$$

Vse absorpcijske koeficiente sevanja lahko preračunamo na koeficiente sevanja za belo. Za relativno K uvedemo še okrajšavo G , za relativni koeficient sevanja pa okrajšavo H . Ker pa je:

$$F_B = \frac{G_B}{H_B},$$

lahko G_B enostavno izračunamo po formuli:

$$G_B = H_B \cdot F_B$$

V praksi pa vodi vsaka metoda in enačba k nekoliko drugačnim G in H vrednostim, razen tega pa je še odvisna od dobljenih $F_{W,B}$ vrednostim iz meritev pri visoki ali nizki koncentraciji obarvanja. Potrebna je že precejšnja praksa, da izberemo pravilne vrednosti; lahko pa tvorimo tudi enostavno kar srednje vrednosti.

Sledi torej sklep, da bomo dobili samo takrat brez-pogojno enako ponovitev predloge, če bomo napravili ponovitev z enakimi pigmenti kot jih vsebuje predloga. Praviloma to pri prvi recepturi ni mogoče, lahko pa s spretno izbranimi pigmenti obdržimo metamerijo v znosnih mejah. V veliko pomoč so nam barvne meritve, saj spektralni fotometer namreč "vidi" vzrok barve - spektralno refleksijo neke barve. Znanje značilnega poteka refleksijskih krivulj umeritvenih barv, ki so bile narejene iz uporabljenih pigmentov, povezana z znanjem zakonitosti pri prenašanju teh krivulj, dopušča po večkratni vaji indentificiranje pigmentov, ki jih predloga vsebuje oz. če in s katerimi pigmenti predloge, ki so na razpolago, da lahko napravimo ponovitve s čim manjšo metamerijo.

Spoznavanje pigmentov se zelo poenostavi, če imamo logaritme K/S -krivulj, ki jih lahko primerjamo z logaritmi K/S -krivulj predloge. Prednost logaritmov K/S -krivulj je napram R -krivuljam v značilnem poteku krivulje pri vsaki koncentraciji. Koncentrationske spremembe se kažejo samo na paralelnem premiku krivulj. Kakor koli že, v vsakem primeru lahko na osnovi primerjanja krivulj hitreje in natančneje izberemo želeno barvo, kot je to možno pri konvencionalnem delu brez spektralnega fotometra. Ta predpri-

prava za FRB prinese že določen napredek, preden računalnik sploh uporabimo. Ko imamo vse specifične konstante pigmentov pripravljene in ko je na osnovi primerjanja krivulj znano, kako lahko neko predlogo ponovimo, lahko dobimo zelen barvni recept na več različnih načinov. Okvirno si oglejmo en tak postopek:

Najprej določimo valovne dolžine, kjer imajo pigmenti, ki pridejo v poštev svoj refleksijski minimum. Na teh valovnih dolžinah odčitamo refleksijske vrednosti predloge in iz njih izračunamo F vrednosti. Upoštevamo pa samo tiste valovne dolžine, kjer poznamo tudi G in H vrednosti. S pomočjo formulacije treh enačb s tremi neznankami (če imamo opravek s tremi pigmenti) dobimo barvni recept c_1, c_2, c_3 - računski prvi recept, ki nam zagotavlja teoretično skladnost refleksijske krivulje predloge in ponovitve na treh računanih valovnih dolžinah. Ta recept moramo v procesu ponavljanja tolikokrat spremeniti, dokler ne dobimo minimalnih razlik barvnih vrednosti med ponovitvijo in predlogo. Za ponavljalni proces po programu potrebujemo 9 korekturnih koeficientov $\Delta x, \Delta y$ in Δz in za izravnavo potrebne spremembe koncentracij. Korekturnih koeficientov ne moremo določiti eksperimentalno, pri računskih programih pa jih tvorimo iz parcialnih diferencialov $\partial X/\partial c$ in jih izrazimo s končnim receptom.

Prvi recept, ki ga dobimo s pomočjo računalnika, lahko v najboljšem primeru posreduje tisto natančnost, s katero so bile narejene umeritvene barve. Če znaša npr. reprodukciska natančnost z ozirom na barvno jakost $\pm 2\%$ (odstopanje od standarda), potem moramo z večjo verjetnostjo računati na nujnost popravljanja zatehte vsaj enega od udeleženihi pigmentov. Upoštevati moramo tudi napačno meritev refleksije. Med posameznimi meritvami namreč poteče veliko časa - več mesecev ali let in celo spektralni fotometer se lahko pokvari. Tem napakam so posebno podvržene temne in nasičene ponovitve. V tem sestavku opisana FRB sloni na domnevi, da Kubelka in Munk teorija pravilno opisuje povezavo med barvno koncentracijo in spektralno stopnjo refleksije in da se absorpcijski koeficienti in koeficienti sevanja pigmentne mešanice aditivno-prekrivajo. To pa je samo pogojno tako. Kljub naštetim omejitvam pa FRB daje dobre rezultate in v praksi dobimo cca 10% "polnega zadetka". To pomeni prvi recept, ki ga ni treba korigirati. Morda je temu vzrok tudi srečna kompenzacija napak. Po drugi strani pa se lahko različni vzroki napak seštevajo do velikih diferenc in potrebno je zelo veliko korektur.

človekove navade sodobne civilizacije.

Odrasli ljudje kadijo, ker je to že samo po sebi dovolj privlačno in je postalo pravi družbeni obred, reguliran s pravili bontona. To je pač navada, kot npr. popivanje, prekomerno uživanje jedi itd. Kadilec dobi celo vrsto pobud iz svojega okolja, kjer živi in dela. Proizvajalci si vedno znova izmišljujejo nove oblike tobačnih izdelkov in seveda tudi visokih cen in ponujajo tobačne izdelke na vsakem koraku. Najdejo se proizvajalci lično oblikovanih doz za cigarete, vžigalnikov, tobačnic itd., ki narede kajenje še bolj privlačno. Ni malokrat primer, da kajenje celo priporočajo v številnih reklamah.

Mladi ljudje pač skušajo posnemati tisto, kar vidijo pri odraslih. Ni malo primerov, da v družinah, kjer starši kadijo, tudi otroci zelo radi segajo po tej navadi, jih pač posnemajo. To je priljubljena oblika vedenja, s katerim mladostnik ali mladostnica manifestira svoje socialne in psihološke potrebe in je ena izmed oblik njihovega zadovoljevanja. Kajenje pač velja kot znak odraslosti in moškosti. Fantje kadijo, ker želijo izgledati bolj moški, ker s tem manifestirajo svojo težnjo po odraslosti in željo po enakosti s fanti - saj smo vendar enakopravni. S cigareto si mlad človek odlično zaposli svoje roke in tako brez težav prebrodi marsikatero težavo, v kateri se znajde ob prvih kontaktih s svojimi vrstniki. Ugodje, ki ga prinaša kajenje, je mnogim mladostnikom vsekakor dobrodošlo in mu prinaša zadovoljstvo in se tudi s tem uveljavlja med sovrstniki. S kajenjem mlad človek skuša dokazati zrelost in odraslost sebi in svoji okolici.

SAMO OBLJUBE SO PREMALO...

Predsedstvo OO ZSMS Medvode je že v mesecu decembru lanskega leta poslala vsem delavskim svetom TO ZD in OZD v naši krajevni skupnosti, kakor tudi OK ZSMS Ljubljana-Šiška in svetu krajevnih skupnosti Medvode program svojega dela v letu 1975 in proračun za izvedbo tega programa.

Nekateri delavski sveti v TOZD so že obravnavali ta problem, drugi še ne, dejstvo pa je, da medvoška mladina na terenu do danes še ni dobila niti dinarja dotacij.

Vse družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti Medvode so program dela in proračun podprle in nam dale moralno politično podporo. OO ZK Medvode teren je celo sklicala spomladi letos problemsko konferenco o delovanju medvoške mladine. Tudi tu je bilo sklenjeno, da je treba napore naše mladine podpreti, in zagotoviti vsaj minimalna finančna sredstva.

Torej povsod smo dobili moralno politično podporo, a kaj nam to pomaga, ko pa denarja ni in ni od nikoder. Od lepih obljub in praznega govoričenja se žal ne da živeti še manj pa dobro in uspešno delati.

Zatem smo pritiskali na občinsko konferenco ZSMS Ljubljana-Šiška, ki je letos dobila iz občinskega proračuna 470.000.- din dotacije. Delegacija naše krajevnih skupnosti je na marčevski seji skupščine obči-

ne Ljubljana-Šiška zahtevala, da se iz teh sredstev dajo dotacije OO ZSMS na terenu - v krajevnih skupnostih - toda kot je videti brez uspeha. Vodstvo OK ZSMS Ljubljana-Šiška je na nivoju mesta Ljubljane podpisalo samoupravni sporazum o OD in nadomestilih OD voljenih in imenovanih organov in tako bo šlo letos spet več kot polovica vseh sredstev samo za plače in nagrade mladinskih funkcionarjev. Če k temu prištejemo še stroške občinskega seminarja v Portorožu in plačilo VIII. DMŠ, nam je takoj jasno, da bo za OO ZSMS v KS zopet zmanjkalo denarja.

Po drugi strani pa vemo, da letos krajevnih skupnosti ne bodo mogle kriti niti vseh lastnih potreb, kaj šele da bi dotirale organizacije in društva v krajevnih skupnostih.

Postavlja se resno vprašanje, do kdaj bo situacija še taka? Ali naša socialistična samoupravna družba daje mladini na terenu le nauke in prazne fraze in obljube, denar pa se porabi za vse kaj drugega. Po drugi strani pa se od nas zahteva visoka moralno politična zavest, aktivnost in dejavnost - toda na podlagi česa? Trenutno je situacija tako slaba, da lahko vsak čas pričakujemo, da nam bo KK Hidro Medvode odpovedal uporabo klubskih prostorov, ker pač nimamo denarja, da bi plačali 15.000.- din najemnine! Propadel bo skrbno narejen načrt izvedbe petdnevnega pohoda mladinske pohodne enote Oton Vrhunc - Blaž Ostrovrhar po poteh Prešernove brigade. Kaj nam pomaga, če so nas podprle družbeno politične organizacije (ZZB NOV Medvode, ZRVS Medvode, SZDL Medvode), ko pa ni sredstev za izvedbo pohoda.

Vse kaže, da ne bomo sposobni izvesti nobenega izleta, nobene klubske dejavnosti, niti predvajanja filmov, odpadel bo namizni tenis, šah, kegljanje in streljanje inp.

Iz povedanega je razvidno, da financiranje mladine še zdaleč ni urejeno.

Zato se nam je porodila misel, da bi na podlagi ustavnih določil pripravili samoupravni sporazum oz. družbeni dogovor v naši krajevni skupnosti, na podlagi katerega bi prišli pred naše delovne ljudi v TOZD in OZD s programi našega dela in s proračuni za realizacijo le teh, nato pa bi se delavci odločili, ali želijo, da mladina dela in kaj naj dela, in bi v ta namen združevali sredstva. Upamo, da bomo to idejo uresničili še letos.

Sedaj pa bi vas na kratko seznanili še z dosedanjim delom naše OO ZSMS, ki je kljub najslabšim pogojem dela dosegla rezultate, ki so vredni pohvale.

- V novoletnih praznikih smo naštudirali igrice Snežna kraljica, s katero smo spremljali dedka Mraza pri obdaritvah vaših otrok.
- Februarja smo se udeležili tridnevnega seminarja v Portorožu.
- Naša mladina se je vključila v krajevno samoupravo, izvolili smo svoje delegate v vse komisije in odbore KK SZDL Medvode in krajevnih skupnosti same ter tu uspešno delujemo.
- Uredili smo okolico kegljišča Medvode in postavili žično ograjo.
- Za 27. aprila dan OF in 1. maj Praznik dela smo pripravili proslavo v domu Svobode Medvode, 8. maja pa skupno z osnovno šolo Smlednik proslavo v počastitev dneva zmage nad fašizmom v Zbiljah.
- Mladina je aktivno sodelovala z DPD Svobodo Medvode pri igri Domen in Zvezde so večne.

- S prostovoljno delovno akcijo smo pomagali urediti tekaško progo v TVD Partizanu Medvode.
- Dvakrat smo obiskali graničarje v karavli "Slatna" Rateče - Planica, s katerimi že več let uspešno sodelujemo.
- Organizirali smo sprejem Titove štafete.

Poleg tega pa smo stalno sodelovali v delu KK SZDL Medvode in krajevnih skupnosti Medvode, do sedaj pa smo imeli že 9 sej predsedstva naše osnovne organizacije ZSMS.

Torej nihče nam ne more očitati, da nismo delavni, toda vprašanje je, do kdaj sploh mislimo še kaj delati, kajti zanesenjaški elan popušča, krivec pa je naša širša družba, ki ima do nas tako mačehovski odnos!

Teh nekaj vrstic o delu in problemih OO ZSMS Medvode naj vam bo v premislek in kot zadnji apel za učinkovitejšo reševanje težav.

Za OO ZSMS Medvode
Predsednik OO ZSMS Medvode
Branko Bertalanč

V cilju popolnejšega obveščanja članov našega kolektiva smo zaprosili vodstva družbenopolitičnih organizacij v Medvodah za poročila o svojem delu. Prvo poročilo smo prejeli od OO ZSMS Medvode, katerega v celoti objavljamo ter se za prispevek zahvaljujemo.

VII. MAJSKO SREČANJE PROIZVAJALCEV BARV IN LAKOV JUGOSLAVIJE

16. - 18. maja 1975

Športniki proizvajalci barv in lakov smo se letos zbrali v beograjskem športnem centru Košutnjak. Colorjevci smo tjakaj poleteli z avionom, bivali pa smo v hotelu "Srbija". Tudi tokrat je bilo snidenje s stariimi znanci več kot pristrčno saj večina udeležencev sodeluje na majskih srečanjih že od vsega začetka. Prireditelji so se na moč trudili, da bi ustregli vsem željam nastopajočih, čeprav je zaradi velemestnega vrveža in oddaljenosti tekmovalnih prostorov kdaj pa kdaj zaškripalo s prevozom.

Tekmovalno vzdušje je bilo na primerni višini in vsakdo izmed tekmovalcev je dal od sebe kar največ. V samem hotelu so poskrbeli za rekreacijo, saj dvigalo večkrat ni obratovalo, stanovali pa smo precej visoko, jedilnica je bila celo v 18. nadstropju.

Z osvojenim tretjim mestom v ekipni uvrstitvi smo tako ponovili uspeh prejšnjega leta in smo lahko zadovoljni. Vedeti moramo, da tako Chromos, kot Duga vlagata znatno več denarja za šport in rekreacijo zaposlenih, saj njihove ekipe nastopajo v rednih tekmovanjih.

Čas slovesa je hitro prišel in že misli hitijo naprej v leto 1976, ko se bomo spet srečali v Domžalah.

Dobro došli u „DUGU“!

Ispunjeni smo posebnim zadovoljstvom, radošću i odgovornošću domaćina što, u okviru tradicionalnih Majskih igara proizvođača boja i lakova Jugoslavije, u našoj sredini, po drugi put pozdravljamo drage goste iz Zagreba, Medvoda i Domžala, kolege iz „Hromosa“, „Heliosa“, „Karbona“ i „Kolora“, već osmu godinu zaredom „najljucije protivnike“ na sportskim borilištima.

Održavali smo i ranije kontakte, imali poslovne sastanke i radne dogovore, ali smo pravu formulu za bolje upoznavanje i zbliženje otkrili tek onog trenutka, sada već ne tako bliske 1968. godine, kada se tovarišu iz Medvoda, inače sindikalnom funkcioneru, u pauzi jednog sastanka gotovo spontano rodila ideja:

— A, zbog čega se mi, proizvođači boja i lakova Jugoslavije, ne bi sastali i u nekoj drugoj prilici osim na zvaničnim forumima? Recimo: na sportskom polju... Da se bolje upoznamo... Da se zbližimo...

Šta se posle toga dogodilo — svima je poznato. Rodene su Majske igre proizvođača boja i lakova, koje se sve više pretvaraju u divnu tradiciju. Beograd je postao bliži Medvodama, Domžale — Zagrebu. Mnogi od nas stekli su nove prijatelje, drugove, kolege i istomišljenike.

Evo nas ponovo na okupu, u okviru VIII majskih susreta. U naredna tri dana „ukrstićemo koplja“ na sportskim borilištima, borićemo se za zvanje najboljeg, ali ćemo i drugarski posediti, popričati o uspesima i nevoljama, na radnom mestu, u kući, kao i u ranijim prilikama, u Zagrebu, Domžalama, Medvodama, Krapinskim Toplicama i Beogradu...

Uloga domaćina, nas „Dugaše“, posebno raduje, ali i obavezuje. Molimo drage goste da ne shvate ni malo kurtoazno onu staru: „Osećajte se kao u svojoj kući“. Vaš ponovni dolazak u našu sredinu praznik je za svakog poslenika „Duge“.

Dobrodošli u Beograd, u „Dugu“!

REZULTATI

Nogomet:

Tekma za tretje mesto: KARBON : COLOR = 4 : 0
Tekma za prvo mesto: CHROMOS : DUGA = 5 : 4

Ekipni vrstni red:

1. CHROMOS
2. DUGA
3. KARBON
4. COLOR
5. HELIOS

Gasilsko tekmovanje:

Ekipni vrstni red:

1. HELIOS	3919 točk
2. COLOR	3913 točk
3. CHROMOS	3889 točk
4. DUGA	3852 točk
5. KARBON	3677 točk

Kegljanje:

Borbeno - ekipni vrstni red:

1. DUGA	580	podrtih kegljev
2. COLOR	558	podrtih kegljev
3. CHROMOS	530	podrtih kegljev
4. HELIOS	492	podrtih kegljev
5. KARBON	478	podrtih kegljev

Mednarodni način - ekipni vrstni red:

1. COLOR	2565	podrtih kegljev
2. CHROMOS	2564	podrtih kegljev
3. DUGA	2560	podrtih kegljev
4. KARBON	2454	podrtih kegljev
5. HELIOS	2441	podrtih kegljev

V konkurenci posameznikov je Rado Cvajnar bil drugi s 477 podrtimi keglji.

Ženske - izven konkurence - ekipni vrstni red:

1. HELIOS	2048	podrtih kegljev
2. COLOR	1972	podrtih kegljev
3. CHROMOS	1956	podrtih kegljev
4. DUGA	1907	podrtih kegljev

Streljanje:

Ekipni vrstni red:

1. CHROMOS	1546	krogov
2. COLOR	1523	krogov
3. HELIOS	1392	krogov
4. DUGA	1358	krogov
5. KARBON	1288	krogov

Med posamezniki je Marjan Hribnik delil prvo mesto z Josipom Balagović (Chromos) s 323 krogi.

Namizni tenis:

Ekipni vrstni red:

1. CHROMOS	8	točk
2. DUGA	6	točk
3. KARBON	4	točke
4. HELIOS	2	točki
5. COLOR	0	točk

Šah:

Ekipni vrstni red:

1. CHROMOS	23	točk
2. DUGA	23	točk
3. HELIOS	20,5	točk
4. KARBON	12,5	točk
5. COLOR	3	točk

Končna tabela za ekipni plasman:

	Helios	Chromos	Duga	Karbon	Color
Kegljanje					
- mednarodni način	1	4	3	2	5
- borbeno	2	3	5	1	4
Streljanje	3	5	2	1	4
Namizni tenis	2	5	4	3	1
Gasilsko tekmovanje	5	3	2	1	4
Šah	3	5	4	2	1
Nogomet	1	5	4	3	2
SKUPAJ	17	30	24	13	21

DOSEDANJA MAJSKA SREČANJA

			ekipa dosegla:
Prvo	1968. leta	Medvode	drugo mesto
Drugo	1969. leta	Zagreb	četrto mesto
Tretje	1970. leta	Beograd	tretje mesto
Četrto	1971. leta	Domžale	tretje mesto
Peto	1972. leta	Medvode	tretje mesto
Šesto	1973. leta	Krapinske Toplice	četrto mesto
Sedmo	1974. leta	Samobor	tretje mesto

KRONIKA

NA NOVO SO SE ZAPOSILILI

Leopold Zlosel za nedoločen čas v vzdrževalnih obratih
Živojin Ignjatović za nedoločen čas v oddelku kuhinje, sinteze, polnilnice
Štefan Mihalič za nedoločen čas v oddelku kuhinje, sinteze, polnilnice
Šemso Osmanović za določen čas v oddelku pralnice embalaže
Boris Zagorc za nedoločen čas v kadrovsko splošnem sektorju
Štefan Kisilak za določen čas v kadrovsko splošnem sektorju
Jože Perdec za nedoločen čas v oddelku kuhinje, sinteze, polnilnice
Alojzija Jerič za nedoločen čas v oddelku mešalnice
Janez Lombar za nedoločen čas v nitrooddelku
Anton Turha za nedoločen čas v skladišču materiala, prevzem
Marjan Cafuta za nedoločen čas v oddelku mešalnice - že prekinil

SLUŽBO SO PREKINILI

Marjan Hrvatin iz oddelka kuhinje, sinteze, polnilnice
Srečko Kobal iz oddelka mešalnice
Slavko Kosec iz oddelka mešalnice
Slavka Antolović iz razvojnega sektorja
Franc Rozman iz prodajnega oddelka
Drago Sodja iz kadr. splošnega sektorja
Drago Rajterič iz oddelka mešalnice
Nada Fertin iz finančnega sektorja

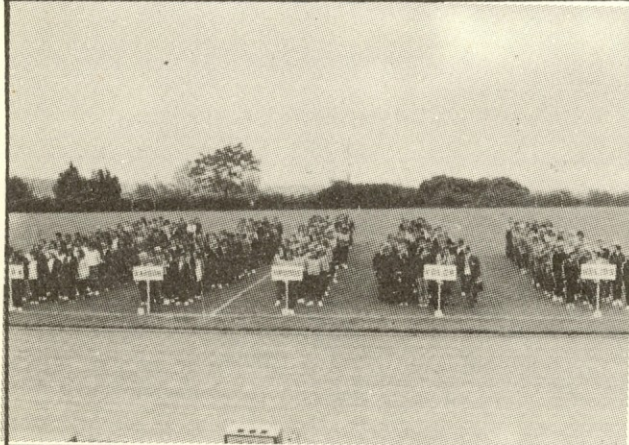
INVALIDSKO UPOKOJEN

Jakob Čebašek iz oddelka pralnice embalaže

ČESTITKE

Anton Kraševac iz oddelka mešalnice se je poročil - čestitamo!
Marija Dražumerič iz razvojnega sektorja je rodila sina - čestitamo!

NAGRADNA KRIŽANKA

				KISIK	NI NOVA	VELIČAN-STVO	NIČLA	SESTAVIL: 7. 9.	STRG. BOG VINA	OKONČINA	TOVARNA V VELENJU	ŽENSKI GLAS
				→				UDELEŽE-NEC SREČANJA				
				→	TANTAL			19. IN 4. ČRKA	MALIK			
				→	MURSKA SOBOTA				DOMAČE Ž. IME			
										SKR. DEL TOLOTOKA		
										JOD		
												KEMIČNI ELEMENT
FOSFOR	↓	BELGIJA	↓	KARLOVAC	TUNIZIJA	HVAR	PRVAK		TITAN		MIZOZEMSKA	
		VULKAN V ITALIJI					SUŽENJ (SABOHRV.)		JAJČASTO		ROMERJEV EP	
NAPRAVA V SINTEZI							VRTENJE					
MESTO V ITALIJI							Ž. IME			NE-DELAVEN		
							LUNINO ŠTEVILO					
INVENTAR SKRAJŠAN				MALTA	OBLJUBLJA				PREBIVALCI IRSKE	ITALIJA	TONA	
					DOBA					ŠVEDSKA	DEL TEDNA	
POJEM V SLOVNICI							OVIRA IZ KOLOV					
							ENAKI SOGLASN.					
VANADIJ		NORVEŠKA		KISIK		SARAJEVO		NUMERA		DEL TEDNA		
		IZLETI		JUŽNI SADEŽ		KRONA		ELEK. NABIT DELEC		MESTO V KANADI		
MORJE MED EVROPO IN AMERIKO												NABODI
KITAJSKI SREBRNIK					ENAKO			IDEM SKRAJŠAN		PREROŠKO	DUŠIK	
					MEDVOŠKA TOVARNA			TEHNICIJ		ZNAMENJE	LEPOSLOVNO DELO	
OBOKANO STEBRIŠČE						STAR SLOVAN			REKA V MEDVODAH			
						NAJMOŽNE. KARTA			ROMUNIJA			
TUJE Ž. IME							MEDNAROD. ORG. ZA STANDARDE	UDELEŽ. SREČANJA				
								STRAN NEBA				
OGLTIK		KEMIČNI ELEMENT							ENAKA	MOLČEČA		
		LUDOLFOVO ŠTEVILO							SOGLASN.	OSLOV GLAS		
PRIPOVED. PESEM			SILICIJ			REKA V SSSR				PREDLOG		
			ŠVEDSKA			ENA (CRMSKO)				NEMČIJA		
OTOK V JADRANU				MESTO V ČRNI GORI							NIKELJ	

Za pravilno rešitev slikovne križanke razpisujemo 3 nagrade:

- 1. nagrada 60,00 din
- 2. nagrada 40,00 din
- 3. nagrada 20,00 din

Križanke oddajte v splošni sektor z oznako "Nagradna križanka" do vključno 10. julija 1975. Vsakdo lahko sodeluje le z eno križanko. Obilo sreče!

COLORJEVE INFORMACIJE št. 5 (38), leto 4, junij 1975. Izdaja jih organizacija združenega dela Color Medvode vsak mesec v nakladi 700 izvodov. Glasilo ureja uredniški odbor: dipl. arh. Janina Ferjančič, Alojz Izlakar, Anica Keber, ing. Rihard Pevec in Franci Rozman, glavni in odgovorni urednik. Fotografije: Franci Rozman. Oprema: Pavle Učakar. Tisk: Partizanska knjiga, Ljubljana.

[illegible]

Čestitamo

DOPISNUTE V

Colorjeve
Informacije

MSLI

Pojdite na morje, vrnili se boste ožgani!

Ne obračajte drugo stran, če še prve niste prebrali!

Nizki osebni dohodki garantirajo visoko produktivnost
lenobe!

Dober govor ne skrije slabega dela!

SALE

V BRIVNICI

- Naj vas ostrižem nizko ali visoko?
- Molče!

NASVET ZA ZAKONSKE MOŽE

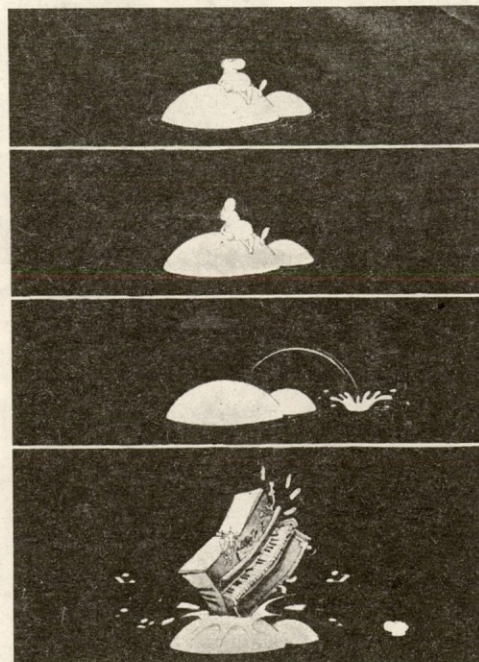
Če hočete, da vas bodo žene poslušale, govorite v spanju!

OH, TE CENE

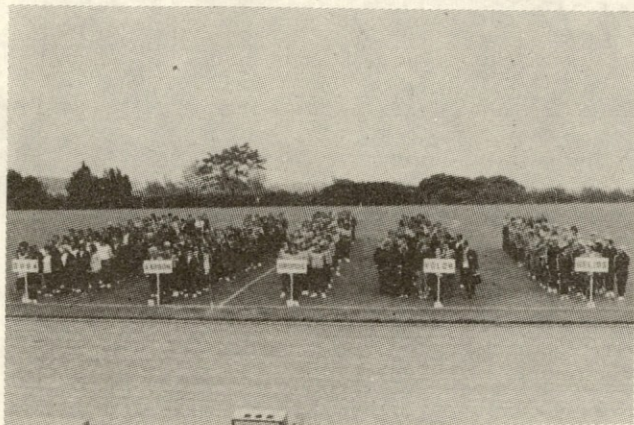
- Ali veš, kaj se pri cenah v trgovini nikdar ne spremeni?
- Pa res ne vem!
- Izraz "maloprodajne", čeprav so vsak dan večje!

UGANKA

- Ali veš, kakšna je razlika med otroki in cenami?
- Tega pa res ne vem!
- Je ni! Oboji rastejo!

Mord. 10

Otvoritev je bila nadvse slovesna ...

Kolajne in veselo razpoloženje tekmovalcev ...

Nogometaši pred napornimi tekmami ...

Kegljavke pred odločilnim nastopom ...

Za dosežen uspeh je bilo treba precej znoja ...

in prva tekmovalka - Dana Berčič - na stezi ...